

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ช
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๔
๑.๔ นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	๔
๑.๕ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔
๑.๖ วิธีดำเนินการวิจัย	๑๐
๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๑๐
บทที่ ๒ ประวัติความเป็นมาของวรรณกรรมอีสานและวรรณกรรมเรื่องกำกาดำ	๑๑
๒.๑ ประวัติความเป็นมาของวรรณกรรมอีสาน	๑๑
๒.๑.๑ ความหมาย	๑๑
๒.๑.๒ ประเภทของวรรณกรรม	๑๒
๒.๑.๓ ลักษณะวรรณกรรมอีสาน	๑๓
๒.๑.๔ ฉันทลักษณ์ของวรรณกรรมอีสาน	๑๖
๒.๑.๕ คุณค่าของวรรณกรรม	๑๗
๒.๒ วรรณกรรมเรื่องกำกาดำ	๑๘
๒.๒.๑ ประวัติความเป็นมาของวรรณกรรมอีสานเรื่องกำกาดำ	๑๘
๒.๒.๒ เรื่องย่อ	๑๘
๒.๒.๓ รูปแบบการแต่งวรรณกรรมอีสานเรื่องกำกาดำ	๑๙
๒.๒.๔ ลักษณะคำประพันธ์ของวรรณกรรมเรื่องกำกาดำ	๒๐
๒.๒.๕ ผู้แต่งและจุดมุ่งหมายในการแต่ง	๒๑
๒.๒.๖ ความแพร่หลายของเรื่อง	๒๒
๒.๓ พฤติกรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมพื้นบ้านอีสานประเภทนิทาน	๒๒
๒.๔ สรุป	๒๕

บทที่ ๓ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในวรรณกรรมอีสาน เรื่องกำกาดำ

๓.๑ หลักธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมอีสานเรื่องกำกาดำ	๒๗
๓.๑.๑ หลักคำสอนเรื่องกรรม	๒๗
๓.๑.๒ ความกตัญญูกตเวที	๒๙
๓.๑.๓ คำสอนเรื่องความเชื่อเรื่องบุญบาป	๓๑
๓.๑.๔ คำสอนเรื่องกิเลส	๓๕
๓.๑.๕ คำสอนเรื่องกฎไตรลักษณ์	๓๘
๓.๑.๖ คำสอนเรื่องบุพเพสันนิวาส	๔๑
๓.๒ คติธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมอีสานเรื่องกำกาดำ	๔๕
๓.๒.๑ คติธรรมเรื่องคำสอนคฤหัสถ์	๔๕
๓.๒.๒ คติธรรมเรื่องการเป็นนักปกครองที่ดี (คำสอนพระราชา)	๔๖
๓.๓ สรุป	๔๗

บทที่ ๔ อิทธิพลและคุณค่าของหลักธรรมในวรรณกรรมอีสานเรื่องกำกาดำ ที่มีต่อวิถีชีวิตและสังคมชาวอีสาน

๔.๑ วิเคราะห์บริบทของวรรณกรรมอีสานเรื่องกำกาดำ	๔๘
๔.๑.๑ ประเด็นที่มา/ผู้แต่ง	๔๘
๔.๑.๒ จุดประสงค์การแต่ง	๔๘
๔.๑.๓ เอกลักษณ์ของตัวละครในการเป็นสื่อสอนธรรม	๔๘
(๑) พระเอก	๔๙
(๒) นางเอก	๔๙
(๓) พี่น้องนางเอก	๕๐
(๔) ย่าจำสวน	๕๑
(๕) พระราชา	๕๑
(๖) พระอินทร์	๕๑
(๗) พ่อพระเอก	๕๑
(๘) แม่พระเอก	๕๒
๔.๒ อิทธิพลของหลักธรรมและคติธรรมในวรรณกรรมอีสานเรื่องกำกาดำ ที่มีต่อชาวอีสาน	๕๒
๔.๒.๑ อิทธิพลด้านประเพณี	๕๒
(๑) อิทธิพลต่อประเพณีการเกิด	๕๓
(๒) ประเพณีสู่ขอ	๕๖
๔.๒.๒ อิทธิพลด้านสังคม	๕๗
(๑) อิทธิพลต่อการปกครอง	๕๗

(๒) คุณธรรมเบื้องต้นของผู้ปกครอง	๕๗
๔.๒.๓ อิทธิพลด้านความเชื่อ	๕๘
(๑) ความเชื่อเรื่องนรก-สวรรค์	๕๘
(๒) ความเชื่อเรื่องเทวดา	๖๐
(๓) ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์	๖๒
๔.๒.๔ อิทธิพลในด้านการดำเนินชีวิต	๖๔
(๑) อิทธิพลในด้านการรักษาศีล	๖๔
(๒) อิทธิพลในด้านการให้ทาน	๖๔
๔.๓ คุณค่าของหลักธรรมและคติธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมอีสาน	
เรื่องกำกาดำ	๖๕
๔.๓.๑ คุณค่าต่อตนเอง	๖๕
๔.๓.๒ คุณค่าต่อสังคม	๖๖
บทที่ ๕ สรุปลผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๖๗
๕.๑ สรุปลผลการวิจัย	๖๗
๕.๒ ข้อเสนอแนะในการวิจัย	๖๙
บรรณานุกรม	๗๐
ประวัติผู้วิจัย	๗๔

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

อักษรย่อในวิทยานิพนธ์นี้ อ้างอิงจากพระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙ ในการอ้างอิงโดยระบุ เล่ม/ข้อ/หน้า หลังคำย่อชื่อคัมภีร์ เช่นที่.ส. (ไทย) ๙/๑๗๐/๕๖ หมายถึง สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย สีสลขณวรรค พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่มที่ ๙ ข้อที่ ๑๗๐ หน้า ๕๖

พระวินัยปิฎก

พระสุตตันตปิฎก

ชื่อคัมภีร์

เล่ม	คำย่อ				
๑๒	ม.ม.	(ไทย) =	สุตตันตปิฎก มัชฌิมนิกาย	มูลปณณาสก์	(ภาษาไทย)
๑๖	ส.นิ.	(ไทย) =	สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย	นิทานวรรค	(ภาษาไทย)
๒๐	อง.ติก.	(ไทย) =	สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย	ติกนิบาต	(ภาษาไทย)
๒๑	อง.จตุกก.	(ไทย) =	สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย	จตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)
๒๒	อง.ฉกก.	(ไทย) =	สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย	ฉกกนิบาต	(ภาษาไทย)
๒๕	ขุ.ธ.	(ไทย) =	สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย	ธรรมบท	(ภาษาไทย)
๒๗	ขุ.ชา.	(ไทย) =	สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย	ชาดก	(ภาษาไทย)